

Dosar nr. 3r-289/23
2-23155295-01-3ra-03112023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Negru, Ec. Palanciuc, I. Dutca)

DECIZIE

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând recursul depus de Partidul Politic „ȘANSĂ”,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „ȘANSĂ” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023 cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției, împotriva încheierii din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „ȘANSĂ” către Comisia Electorală Centrală privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023 cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției,

c o n s t a t ă :

La data de 01 noiembrie 2023, Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023 cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției.

Prin încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „ȘANSĂ” către Comisia Electorală Centrală privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023 cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției.

La data de 03 noiembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că prima instanță eronat a indicat că nu este redat dreptul vătămat, fapt care duce la inadmisibilitatea acțiunii, or revendicarea încălcării prin activitatea administrativă a Comisiei Electorale Centrale a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ a Partidul Politic „ȘANSĂ” este materializată prin expresiile utilizate în textul art. 17 și art. 189 alin.(1) din Codul administrativ: „drept vătămat” și „încălcarea unui drept al său”, ce se referă la drepturi subiective concrete.

Recurentul a menționat că revendicarea dreptului vătămat al Partidului Politic „ȘANSĂ” se deduce din art. 38 din Constituția Republicii Moldova. În acest sens, actul administrativ contestat vizează candidații desemnați de concurentul electoral, Partidul Politic „ȘANSĂ”, fiind expres indicat în dispozitivul actului contestat: „să examineze anularea înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” conform celor constatate în prezenta hotărâre, după cum urmează”.

În acest context, recurentul a notat că dreptul vătămat al reclamantului în calitate de concurent electoral este limitarea dreptului de a fi ales prevăzut de art. 38 al Constituției Republicii Moldova.

Recurentul a menționat că potrivit actului de corectare a hotărârii contestate, Partidului Politic „ȘANSĂ” i-au fost aduse învinuiri de comitere a unor acțiuni ilicite privind încălcarea modului de finanțare, fiind aplicabile prevederile art. 21 al Constituției Republicii Moldova, și că urmează să fie stabilite sancțiuni de ordin financiar, or, lipsirea eventuală de alocații, reprezintă o încălcare a dreptului constituțional prevăzut de art. 46 din Constituția Republicii Moldova și art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 la CEDO.

Recurentul a invocat că un alt argument care denotă necesitatea casării încheierii este faptul că instanța în esență a examinat cauza în absența părților, fapt care a privat reclamantul de dreptul accesului la justiție și dreptul la apărare. Deci, aceste abateri grave comise de către instanța de fond, încalcă grav dreptul reclamantului de acces la un tribunal cât și dreptul la un proces echitabil.

Conform art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Potrivit art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Iar, art. 95 alin. (8) din Codul electoral, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin.(1).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 02 noiembrie 2023, fiind notificată recurentului, la aceeași dată, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la actele cauzei (f.d. 153).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că Partidul Politic „ȘANSĂ” s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul instituit de legiuitor pentru demararea căii de atac în ordine de recurs.

La data de 03 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa CEC copia recursului depus de Partidul Politic „ȘANSĂ” împotriva încheierii din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Prin prisma art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.

Conform art. 243 alin. (2) – (3) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces. Decizia prin care se soluționează recursul împotriva încheierii judecătorești se motivează în scris.

Studiind actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Partidul Politic „ȘANSĂ” împotriva încheierii din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău urmează a fi respins.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Actele cauzei denotă că, prin hotărârea nr. 1520 din 30 octombrie 2023 a CEC cu privire la sesizările Serviciului de Informații și Securitate, Inspectoratelor de Poliție Glodeni și Orhei și Direcției de Poliție Chișinău a Inspectoratului General al Poliției s-a luat act de sesizările organelor de drept privind acțiunile ilicite ale Partidului Politic „ȘANSĂ” în cadrul campaniei electorale pentru alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023.

2. S-a constatat încălcarea de către Partidul Politic „ȘANSĂ” a art. 54 alin. (5)-(6) din Codul electoral nr. 325/2022 sub aspectul modului de finanțare a campaniei electorale și se aplică sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pe un termen de un an începând cu 01 ianuarie 2024 și până la 31 decembrie 2024, inclusiv.

3. S-a constatat încălcarea de către reprezentanții Partidului Politic „ȘANSĂ” a art. 54 alin. (5)-(6) din Codul electoral nr. 325/2022 sub aspectul modului de finanțare a campaniei electorale, corupere a alegătorilor prin oferirea și promisiunea de a oferi alegătorilor foloase din alte acțiuni de binefacere în scopul determinării acestora de a-și exercita drepturile electorale, utilizarea în campania electorală a mijloacelor financiare, altele decât din contul cu mențiunea „Fond electoral”, depășirea plafonului fondului electoral și folosirea fondurilor financiare și materiale nedeclarate și se obligă consiliile electorale de circumscripție până la ora 16:00 a zilei de 1 noiembrie 2023 să

examineze anularea înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” conform celor constatate în prezenta hotărâre, după cum urmează:

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Tîrșiței nr. 34/27, raionul Telenești;

Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Țareuca nr. 26/25, raionul Rezina;

Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Ișcălău nr. 17/16, raionul Fălești;

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Dobrogea Veche nr. 28/14, raionul Sîngerei;

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Merenii Noi nr. 4/17, raionul Anenii Noi;

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Alexanderfeld nr. 7/2, raionul Cahul;

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Pitușca nr. 9/17, raionul Călărași;

Consiliul electoral al circumscripției electorale comunale Răculești nr. 12/22, raionul Criuleni;

Consiliul electoral al circumscripției electorale sătești Joltai nr. 36/24, UTA Găgăuzia.

Potrivit actului de corectare a hotărârii nr. 1520 din 30 octombrie 2023 a CEC, punctul 2 din dispozitivul hotărârii CEC nr. 1520/2023 se redă în redacția amendamentului votat, după cum urmează: „2. Se constată încălcarea de către Partidul Politic ”ȘANSĂ” art. 54 alin. (5) și alin. (6) lit. lit. a), c) și d) Cod electoral nr. 325/2022 sub aspectul modului de finanțare a campaniei electorale. La adoptarea hotărârii privind stabilirea alocațiilor, Comisia va examina aceste constatări sub prisma art. 102 Cod electoral nr. 325/2022 și va aplica sancțiunile corespunzătoare.”

La data de 01 noiembrie 2023, Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023.

Iar, prin încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de Partidul Politic „ȘANSĂ” către Comisia Electorală Centrală privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.1520 din 30 octombrie 2023.

În motivarea soluției adoptate, Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile că pct. 2 și 3 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 nu constituie în sine acte administrative individuale potrivit art.10 Cod administrativ, ci sunt operațiuni administrative în sensul art.15 alin.(1) Cod administrativ.

În conformitate cu art. 5 din Codul administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Articolul 6 alin. (1) din Codul administrativ prevede că, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică.

Potrivit art. 10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Prevederile art. 15 din Codul administrativ stabilesc că, operațiunile administrative sînt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț.

Articolul 17 al Codului administrativ prevede că, drept vătămât este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Ținând cont de faptul că, o dispoziție legală nu poate fi ruptă din sistemul normativ din care face parte și nu poate opera în mod izolat, ci trebuie interpretată în coroborare cu celelalte dispoziții legale incidente care se completează una pe alta ca făcând parte dintr-un sistem juridic coerent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține la caz și prevederile art. 20 din Codul administrativ, potrivit cărora dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În conformitate cu art. 39 alin. (2) din Codul administrativ, orice persoană care revendică un drept vătămât de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Reieșind din prevederile art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

În conformitate cu art. 207 alin. (1) al Codului administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul

administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Potrivit art. 207 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Chișinău corect a stabilit că obiectul acțiunii în contencios administrativ intentate la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „ȘANSĂ” sunt în esență punctele 2 și 3 din hotărârea CEC nr. 1520 din 30 octombrie 2023, care la caz nu sunt acte administrative individuale, în sensul art. 10 din Codul administrativ, ci reprezintă operațiuni administrative, în sensul art. 15 din Codul administrativ.

Ținând cont de prevederile citate supra, instanța de recurs relevă că Curtea de Apel Chișinău corect a calificat punctele 2 și 3 din hotărârea CEC nr. 1520 din 30 octombrie 2023, contestate în prezenta speță, ca fiind operațiuni administrative, întreprinse de autoritatea publică în cadrul unor proceduri administrative, care la moment sunt în derulare și nu există acte administrative finale emise pe marginea acestor proceduri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că operațiunile administrative sunt acțiuni realizate de autoritățile administrației publice și de funcționarii acestora prin care se ajunge la adoptarea, emiterea sau la aplicarea actelor administrative, fie pentru realizarea puterilor respective, fie pentru emiterea unor acte administrative.

În acest context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că trăsăturile principale ale faptelor juridice materiale și ale operațiunilor administrative sunt că ele nu concretizează o manifestare de voință, deci sunt forme concrete, materiale, prin care se acționează asupra realității existente; faptele materiale și operațiunile administrative au ca trăsătură dominantă scopul pentru care se realizează, și care poate consta în mijlocirea emiterii (adoptării) actelor administrative, determinând și condiționând validitatea, emiterea, sau acest scop poate consta în realizarea celui alt obiectiv al administrației - executarea legii.

Operațiunile administrative pot interveni în diferite faze ale procesului de elaborare și de executare a actelor administrative – în faza pregătirii, emiterii, executării actului administrativ și în cea a controlului executării.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că faptele și operațiunile administrative nu pot face obiectul acțiunii în contencios administrativ, în scopul verificării legalității lor. Legea recunoaște ca obiect al acțiunii doar actul administrativ și nesoluționarea unei cereri în termenul prescris.

De asemenea, ar fi eronată concluzia precum că legalitatea faptelor și operațiunilor administrative este totalmente neglijată, or, instanța de contencios administrativ este în drept să se pronunțe, în limitele competenței sale, din oficiu sau la cerere și asupra legalității actelor sau operațiunilor administrative, care au stat la baza emiterii actului administrativ contestat. În cazurile în care controlul legalității acestor acte sau operațiuni ține de competența instanței de contencios administrativ

ierarhic superioare, urmează a fi ridicată excepția de ilegalitate în fața acestei instanțe, în condițiile legii.

În litigiu dedus judecății pct. 2 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 a fost emisă în scopul stabilirii anumitor fapte de către CEC, în temeiul art. 18 al Codului electoral, care vor fi examinate odată cu adoptarea hotărârii privind stabilirea alocațiilor, sub prisma art. 102 Cod electoral nr. 325/2022.

Prin urmare, această constatare nu produce efecte juridice, separat prin sine însăși, dar aceasta urmează a fi soluționată odată cu adoptarea hotărârii privind stabilirea alocațiilor, adică emiterea unui act administrativ individual în sensul art.10 Cod administrativ. Respectiv, pct. 2 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 fiind o operațiune administrativă din cadrul procedurii administrative privind stabilirea alocațiilor, legalitate și temeinicia acesteia poate fi contestată odată cu contestarea actului administrativ individual emis la finalizarea acestei proceduri.

Referitor la pct. 3 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că aceasta de asemenea constituie o constatare a anumitor fapte de către CEC în temeiul cărora CEC a obligat Consiliile Electorale de Circumscripție până la ora 16:00 a zilei de 01 noiembrie 2023 să examineze anularea înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” conform listei.

Conform art. 69 alin. (1) și (3) al Codului administrativ, procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. Inițierea unei proceduri administrative din oficiu rămâne la discreția autorității publice. În cazurile prevăzute de lege sau în baza unei decizii a autorității publice ierarhic superioare, inițierea procedurii administrative din oficiu este obligatorie. Inițierea unei proceduri administrative din oficiu rămâne la discreția autorității publice. În cazurile prevăzute de lege sau în baza unei decizii a autorității publice ierarhic superioare, inițierea procedurii administrative din oficiu este obligatorie.

În conformitate cu art. 78 alin. (1) din Codul administrativ, procedura administrativă se finalizează prin efectuarea unei operațiuni administrative sau prin emiterea unui act administrativ individual, respectiv încheierea unui contract administrativ.

Iar potrivit art.97 alin.(2) pct.1) lit. a) Cod electoral, pornind de la prevederile prezentului cod și ale altor acte normative conexe, competența de examinare a contestațiilor revine consiliilor electorale de circumscripție – în cazul contestațiilor depuse în condițiile prezentului capitol. Consiliile electorale au competența de a examina și cererile de anulare – în cazul subiecților electorali înregistrați, acreditați sau confirmați de către consiliul electoral respectiv.

Art. 99 alin.(4) din Codul electoral, prevede că, în cazul contestațiilor ce vizează finanțarea campaniilor electorale ale candidaților desemnați de partidele politice sau blocurile electorale și în care se formulează cerința de aplicare a sancțiunii privind anularea înregistrării acestora, organul electoral care a înregistrat candidații va demara examinarea acestei cerințe doar după examinarea contestației de către Comisia

Electorală Centrală în partea faptelor considerate de contestatar ca încălcări privind finanțarea campaniei electorale, precum și în temeiul constatărilor și soluțiilor emise de comisie ca urmare a examinării.

În conformitate cu art. 102 alin.(5) din Codul electoral, anularea înregistrării se aplică prin hotărâre a organului electoral care a înregistrat subiectul electoral în cazul în care se constată: a) folosirea fondurilor financiare și materiale nedeclarate mai mult de 1% raportat la plafonul mijloacelor ce pot fi transferate în contul fondului electoral sau cel destinat grupului de inițiativă; b) depășirea plafonului fondului electoral sau al celui destinat grupului de inițiativă; c) utilizarea mijloacelor financiare din străinătate, cu excepția donațiilor din partea cetățenilor Republicii Moldova cu venituri obținute în afara țării; d) nesuspendarea din funcție de către candidatul care are această obligație. În acest caz se anulează înregistrarea concurentului electoral, a candidatului independent sau se exclude candidatul respectiv din lista concurentului electoral; e) nerespectarea restricțiilor stabilite la art.16 alin.(2) lit. c)–f) și nedeclararea acestora de către candidat în condițiile art.68 alin.(1) lit. f); f) încălcarea prevederilor art.54 alin.(6) lit. a).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, din prevederile legale citate, reiese că prin pct. 3 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 de fapt s-a dispus inițierea procedurii administrative în scopul anulării înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” conform listei indicate.

Or, reieșind din prevederile legale menționate supra, rezultă cert că, aplicarea sancțiunii privind anularea înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” este de competența organului electoral care a înregistrat subiectul electoral și nu a CEC. Respectiv, actele administrative individuale finale, în procedura administrativă inițiată prin pct. 3 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 urmează a fi emise de CECE Tîrșiței nr. 34/27, raionul Telenești; CECE Țareuca nr. 26/25, raionul Rezina; CECE Ișcălău nr. 17/16, raionul Fălești; CECE Dobrogea Veche nr. 28/14, raionul Sîngerei; CECE Merenii Noi nr. 4/17, raionul Anenii Noi; CECE Alexanderfeld nr. 7/2, raionul Cahul; CECE Pitușca nr. 9/17, raionul Călărași; CECE Răculești nr. 12/22, raionul Criuleni; CECE Joltai nr. 36/24, UTA Găgăuzia, prin adoptarea unei hotărâri cu privire la anularea sau menținerea înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ”.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Curtea de Apel Chișinău corect a stabilit că procedura administrativă inițiată în scopul anulării înregistrării candidaților desemnați la funcția de primar și consilier din partea Partidului Politic „ȘANSĂ” conform listei nominalizate, nu este finalizată și reclamantul nu poate revendica încălcarea unui drept al său la această etapă procedurală.

În circumstanțele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție decelează că, Curtea de Apel Chișinău corect a calificat pct. 2 și 3 din hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 ca fiind operațiuni administrative, efectuate de CEC în cadrul unor proceduri administrative.

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că este contrară normelor legale, emiterea în cadrul unei și aceleiași proceduri administrative a două hotărâri judecătorești, or, principiul legalității indică expres că autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Astfel, legalitatea procedurii administrative se examinează în cadrul acțiunii în contencios administrativ privind anularea actului administrativ emis la finele procedurii administrative.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că în cazul în care, o anumită persoană își manifestă dezacordul cu rezultatele activității administrative, sau a procedurii administrative, aceasta este în drept să-și apere drepturile sale prin intentarea unei acțiuni în contencios administrativ privind anularea actului administrativ emis.

Totodată, printre condițiile generale de legalitate ale actului administrativ se regăsește și cerința ca actul să fie emis în forma și procedura prevăzută de lege. Respectiv, la examinarea dezacordului manifestat de persoana interesată, cu rezultatele activității administrative, reflectate într-un act administrativ emis, instanța de contencios administrativ va examina întreaga procedură administrativă desfășurată până la emiterea actului administrativ, verificând legalitatea tuturor operațiunilor administrative efectuate în cadrul acestei activități administrative.

Mai mult, în caz de contestare a hotărârii emise la finele procedurii administrative, concomitent cu contestarea actului administrativ individual, persoana lezată într-un drept al său, poate să conteste și operațiunile administrative, fapt prevăzut expres în art. 15 din Codul administrativ.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră inoportun de a se expune referitor la argumentele recurentului invocate ca temei de anulare a actelor contestate, or, după cum a fost constatat mai sus, hotărârea CEC nr.1520 din 30 octombrie 2023 reprezintă în sine operațiuni administrative, astfel că aceste argumente vor constitui obiectul examinării în cadrul acțiunii în contencios administrativ privind verificarea legalității actului administrativ emis, în caz de contestare a acestuia.

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a subliniat că stabilirea regulilor de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești constituie o prerogativă exclusivă a legiuitorului, care poate institui, în considerarea unor situații deosebite, reguli speciale de procedură. Sub acest aspect, principiul liberului acces la justiție presupune posibilitatea neîngrădită a celor interesați de a-l utiliza în formele și în modalitățile prevăzute de lege.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prima instanță corect a stabilit că indicarea, în partea dispozitivă a hotărârii, a modalității de contestare prevăzute de art. 98 alin.(2) din Codul electoral, ca fiind o eroare de tehnoredactare, care nu-i oferă forma unui act administrativ individual, conform art. 10 din Codul administrativ, ce poate fi contestat separat.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție argumentul recurentului precum că i-a fost încălcat dreptul de acces la justiție și dreptul la apărare, din motiv că instanța a examinat cauza în absența părților. Or, art. 207 alin. (1) din

Codul administrativ, prevede în mod expres că instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Respectiv, legiuitorul a stabilit că admisibilitatea acțiunii este examinată în lipsa părților, din oficiu.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere că soluția primei instanței este legală și întemeiată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul depus de Partidul Politic „ȘANSĂ” și a menține încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Partidul Politic „ȘANSĂ” și se menține încheierea din 02 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc